

Yerli Üretime Sahip Çık!

Odamız "Yerli Üretime Sahip Çık" kampanyası başlattı. 21 Ocak'ta kampanya ile ilgili düzenlenen basın toplantısında konuşan oda Başkanımız Candan Avunduk, "yerel üretim, yani bir ülkenin, bir toplumun olabildiğince üretimsel açıdan kendi kendine yeten bir noktada olması, o ülke insanı adına yaşamsal bir önem taşımaktadır" dedi. Avunduk, "Güçlü üretim, güçlü bir ekonomi, daha çok istihdam, daha yüksek kazanç, daha yüksek refah seviyesi demektir" şeklinde konuştu. KTSO'da düzenlenen basın toplantısında konuşan Avunduk, bugün yaşananların 100 yılda

bir rastlanan bir süreç olduğunu söyleyerek, "Bugün dünya yönetimlerde bulunan hiç kimse tarafından deneyimlenmeyen bu süreç, yaşattığı kötü durumların yanında, son derece de öğretici bir süreç olmuştur" ifadesini kullandı. Avunduk, sağlığı derinden etkileyen, milyonlarca insanın hastalanmasına ve milyonlarca insanın hayatını kaybetmesine neden olan bu sürecin, sağlığın yanında, ekonomileri, üretimi ve ihracatı da aylar boyunca etkilediğini ve halen etkilemeye devam ettiğine vurgu yaptı.

Devamı sayfa 8-9'da

Ülkene
Sahip Çık!

Özgürlüğüne
Sahip Çık!

Salgını ve ekonomiyi yönetmek

Sevgili sanayiciler,

2020 yılı ne yazık ki tarihe kötü bir yıl olarak kazanmış durumda. Mart ayının başında ülkemize sıçrayan salgınla başlayan mücadele maalesef yan etkileriyle varlığını sürdürüyor. Sağlık kadar önemli hiçbir şeyin olmadığı açık. Bitirdiğimiz 2020 yılında en çok konuşulan ve korunması için kararlar alınan konu oldu. Olması da gerekirdi. Ancak, bu yıl bize şunu da gösterdi ki; salgını ve salgının etkileyeceği sağlığı korumak, iyi bir yönetim sistemi

geliştirmeyle doğrudan ilgilidir. Şahsi tedbirler, maske, mesafe ve hijyen dışında salgı en hızlı ve kolay engelleme yöntemi, kapanma ve karantinedir. İşte bu noktada yaşamsal bir diğer faktör önümüze çıkar; EKONOMİ. Ekonomik faaliyet, insanların yaşamlarını sürdürmeleri için vazgeçilmez bir faktördür. Sağlık ve ekonominin salgın dönemlerinde çok iyi yönetilmesi gerekir. Ekonomik destekten yoksun, fevri kararlarla uygulanan kapanma olumsuz ekonomik sorunları da beraberinde getirir. Bu nedenle sağlık ve ekonomi birlikte düşünülerek hareket edilmeli, kapanmanın ekonomiye yansımaları iyi tahlil edilip kararlar buna göre alınmalı. Ekonomik destekten yoksun salt sağlık düşünülerek atılacak adımlar sağlıksız bir ekonomiye yol açmamalı. Salgına karşı etkin güvenlik ve denetim önlemleri çerçevesinde ekonominin çarklarının dönmesine de fırsat tanınmalı. Ülkemizdeki turizm ve eğitim sektörlerinin ayakta kalabilmesi için insana ihtiyacı var. Belirli sayılarda bu insan dolaşımının yukarıda belirttiğim gibi etkin denetim ve güvenlik çerçevesinde sağlanması başarılı bir yönetimdir. Ülkemiz yapısı itibarıyla ekonomisi bu iki sektörün çarklarının dönmesine bağlı. Yani özel sektörün neredeyse tümünü bu çarklar döndürüyor. Değerli sanayiciler, Ne yazık ki ülkemizde yerel bulaş son zamanlarda artış gösteriyor. Bunun yol

açtığı panik malum. Ancak Eylül ayından beri devletin Bin 500 TL'lik kapanma karşılığı vereceğini söylediği maddi yardımlar verilmiyor. Buna karşılık süre tanımadan, ekonomik etkileri düşünülmeden bir anda alınan kararlarla bazı işletmeler kapatılıyor. Tüm alınan kapanma kararlarının ekonomik bir bedeli olduğu göz ardı ediliyor.

Bu yıl yeni 2021'e girerken,

Ülkemizin lokomotif sektörleri turizm ve yükseköğretimde 2020 yılını kaybettik. Bunun 2021 yılında da yaşanmaması için aşılaya sürat verilmesi gerekir. Dünyada yeni gelişen uygulamalarda, evde karantina altında bulunan pozitif vakalara veya temasılara teknolojik imkanlar da kullanılarak takip sistemleri uygulanmakta, ülke çapında karantina uygulamalarına gidilmeden, kişisel izolasyon ve etkin denetim ile ekonomiye zarar verilmeden salgın yönetilmektedir. AB ve dünyanın birçok ülkesi, sağlık sistemlerini güçlendirerek salgın ile mücadele pratiğini kazanmış ve artan vakalara rağmen virüsü gerekçe göstererek ekonomilerini kapatmayı reddetmektedir.

Yetkililere diyoruz ki,

Tedbirler alınırken, halk sağlığı ve ekonomi birlikte düşünülmelidir. Virüsle yaşamının bilinci içerisinde fevri veya panik tedbirler değil, yaşam koşullarımız ve ekonomik sistemimiz göz önünde bulundurularak rasyonel kararlar alınmalıdır. Pandemi ile mücadelede alınan kararlar, bilimsel ve güven verici olmalıdır.

Akılcı tedbirler ve etkin bir organizasyon ile neden kapanmamız gerektiğinden ziyade nasıl sağlıklı bir şekilde açık kalacağımız üzerinde odaklanmalı, toplumumuzu salgın ile yaşamaya adapte ederek, sağlık sistemimizi buna göre kuralmalı ve yaşam tarzımızı bu yönde değiştirmemiz gerekmektedir. Sağlık ile ekonomi dengesini bir an önce kurarak, bir tedavi bulununcaya kadar yeni düzende yaşamayı öğrenmemiz şart.

“Biri yer biri bakar, kıyamet bundan kopar”

2020'yi sorunlarla dolu bir yıl olarak geride bıraktık. Salgınlar, doğal felaketler ekonomik sıkıntılar derken 2021'e salgın ve ekonomik krizle girdik.

Başkanımız Candan Avunduk'un 6 Ocak'ta yayınladığı basın bildirisi şöyle: Ekonomik olarak salgından en çok etkilenen kesim olan özel sektör hem şirketlerini ayakta tutmak hem de personellerini böylesi bir dönemde yalnız bırakmamak için çok büyük çaba harcadı. Değerli yönetenlerimizin 2021 yılının ilk açıklamalarında müjde verir gibi kamu çalışanlarına hayat pahalılığı ödeneği için harçlara yapılan zamların normal karşılanması gerektiği açıklamalarında bulunduğunu hayretler içerisinde izlemekteyiz. Ancak belli ki yöneticilerimiz bazen bu ülke genelinin yöneticisi olduklarını ve tüm vatandaşlarına hizmet için seçildiklerini unutmuyorlar. Sadece bir

zümrenin refahını düşünürken, geri kalanları görmezden geliyorlar. Kaldı ki sanmıyoruz ki, kamu çalışanlarının da böylesi bir uygulamadan memnun olacaklardır. Ancak yapılan böylesi açıklamalar özel sektörü derinden yaralamaktadır.

Alınan kararların bütünlüklü olarak alınması, herkese ve her kesime olumlu dokunuşlar olması gerekmektedir.

Üretime dayalı bir ekonomi için kaynakların doğru kullanılması gerekir. 13. Maaş gibi bir ödeneğin tüketim ekonomisi düşünülerek harcanması, kaynağın üretimden uzaklaştırılmasıdır. Bu çok da anlaşılabilir ve kabul edilebilir bir durum değildir.”

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Koral Çağman'a ziyaret

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Koral Çağman, Candan Avunduk başkanlığındaki Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) heyetini 6 Ocak'ta kabul etti. Avunduk, kabulde yaptığı konuşmada, Bakan Çağman'a yeni görevinde başarılar dileyerek, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın iş ve emek dünyasını buluşturan önemli bir bakanlık olduğuna dikkat çekti. Tüm dünyanın ve KKTC'nin yaşadığı pandemiden dolayı zor bir dönemden geçtiğine vurgu yapan Avunduk, sanayicinin girdi maliyetlerinin düşürülmesi, ekonominin çarkının dönmesi ve istihdamın sürekliliğinin devam etmesi konusunda, Bakanlık ile geçmiş dönemde

işbirliği yaptıklarını ve bu kapsamda Haziran 2021 tarihine kadar devletin işverenlerin sigorta prim katkılarında destek vereceğini anımsattı. Sanayi sektörünün sıkıntılarını Bakan Çağman ile paylaşan Avunduk, en önemli sorunlarından birinin kayıt dışı işçilik olduğunu belirterek, ihbar yapılacak bir mekanizmanın etkinleştirilmesi gerektiğine işaret etti ve denetimlerin artırılmasının önemini dile getirdi. Sanayi sektöründeki istihdam verilerinin de, durum analizi ve planlama yapılması açısından önemli olduğunun altını çizen Avunduk, Bakanlık ile Oda arasında istatistiki veri konusunda işbirliği yapılması için Bakan Çağman'dan destek istedi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Koral Çağman da konuşmasında, sınırlı görev süresi içerisinde, yapabileceği her türlü olumlu katkıyı koymaya hazır olduğunu söyledi. Yaşanan pandemi dolayısıyla, ekonomik sıkıntıların ve emekçilerin yaşadığı sorunların çözüme kavuşturulması için, ilgili sivil toplum örgütleriyle elbirliğiyle çalışma arzusunda olduğunu kaydeden Çağman, paydaşların görüş ve önerilerine her zaman açık olduğunu belirtti. Pandeminin seyrinin alınacak ekonomik tedbirlerde belirleyici olacağını ifade eden Çağman, yerel işgücü istihdamının desteklenmesi ve kayıt dışılığa yönelik denetimlerin etkinleştirilmesi için de elinden gelen çabayı ortaya koyacaklarını sözlerine ekledi.

KÖKSAL®

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI FIRE EXTINGUISHER

KANER KÖKSAL İTHALAT - İHRACAT - DANIŞMANLIK - UZMANLIK ŞTİ. LTD.

“Sorumluluğunu bilen, güvenilir firma”

Yangın, Güvenlik ve Koruma Sistemleri / Fire, Security and Protection Systems

**KÜÇÜK KIVILCIMLAR
BÜYÜK YANGINLAR DOĞURUR**

**1974'den
GÜNÜMÜZE**
ENGİN TECRÜBE,
YANGIN UZMANI
(Fire EXPERT)

İthal etmekte olduğumuz ürünlerin kalite onay belgeleri / All our imported products have quality certificates.

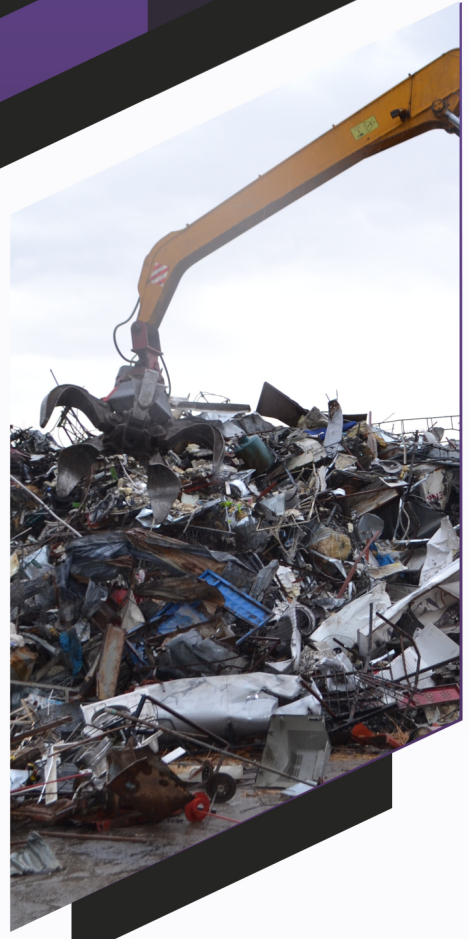

Adres: 2. Etap Alayköy Sanayi Bölgesi - Lefkoşa / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (K.K.T.C.) Mersin 10 Turkey.
 Tel: 2258461-62-E-Mail: kaner.koksai@koksalyangin.com - Web: www.koksalyangin.com

444 FIRE 3473

HURDANIZA

Değer Katıyoruz

ASBUZU TİC.
ŞTİ. LTD.

ASBUZU

Tel: 0 392 223 57 95

Gsm: 0533 832 51 51 - 0533 826 29 83

Fax: 233 54 75 - E-mail:satis@asbuzu.com

Merkez:Haspolat Sanayi Bölgesi No:5 / Lefkoşa

Şube: Serbest Bölge Mağusa Liman / Mağusa

**Hurda Alım-Satım
İkinci El Yedek
Parça Satışı**

“Bir an evvel programlı ve sistemli aşılamaya odaklanmalıyız”

Salgının son günlerde yaygınlaşması ister istemez bir paniğe neden oluyor. Hükümetin bu süreç içerisinde en önemli önceliği aşıyı ülkemize getirmek olmalıdır. Her gün açılıp, her gün kapanma senaryolarıyla uğraşmaktan çok, sistemli ve programlı bir aşılamaya odaklanmak gerekiyor.

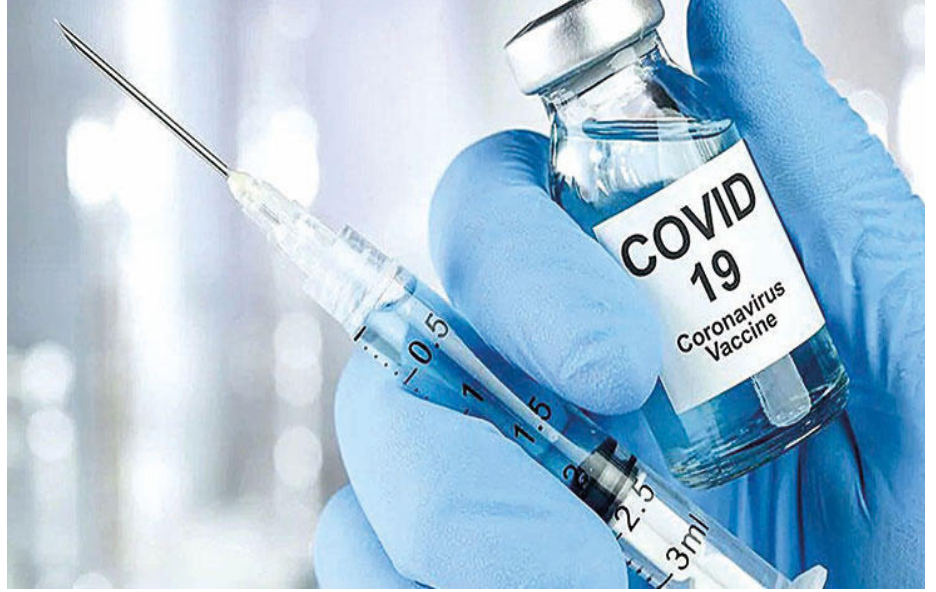
Oda Başkanımız Candan Avunduk 26 Ocak'ta şu açıklamayı yaptı:

“İçerisinde geçmekte olduğumuz bu zorlu süreçte ekonomi ve kamu sağlığının korunması için elimizdeki en etkili ve yegane yöntem aşılama. Kapanma, kısıtlama gibi yöntemler salgına karşı geçici tedbirlerdir ve salgının yayılmasının önüne geçmede pek de etkili yada gerçek anlamda sonuç alıcı olmadığı defalarca denenip görülmüştür.

İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelerde aşılmalarda nüfusun %20'sine erişildiği dikkate alındığında, bizde çok daha az nüfusa sahip olma avantajımızı kullanarak, bir an önce nüfusumuzun büyük bir oranını aşılamak için yoğun bir şekilde çalışmalıyız.

Pandeminin ilk dönemlerinde AB ülkeleri dahil dünyanın birçok ülkesinde dezenfektan, koruyucu ekipmanlar, solunum cihazı ve maske gibi ürünlerde ticarete kısıtlamalar yaşandığını dikkate alındığında, aşılar konusunda da benzer kısıtlamalar yaşanabileceği unutulmamalıdır. Böyle bir durumda kalmamak için, KKTC olarak aşıya erişim konusunda çok acil bir şekilde çalışmamız gerekmektedir.

Hükümetin hedef koyduğu Mart ayı sonuna kadar aşılamanın tamamlanması sistemli ve ciddi çalışmayla, aşı tedarikinin sürekliliği büyük

önem taşımaktadır.

Bizler tüm odağımızı ülkemiz insanları için 400 bin aşıyı ivedilikle sağlamaya yöneltmeliyiz. Bu durumda aşılama bittikten bir buçuk ay sonra Covid 19 ile ilgili hiçbir sorunuz kalmayacaktır. Gerekli girişimlerin ülkesel bazda, Cumhurbaşkanlığı koordinasyonluğunda, hükümeti ve muhalefeti, tüm paydaşlar ile topyekün seferberlik halinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.”

NEW BLACK
AKDENİZ®
SINCE 2008

Tadına doyamayacaksınız!

Kuzey
Kıbrıs'ın
Balık
Markası

Aldığınız her Akdeniz Ton ile
siz de Kıbrıs Türk Eğitim Vakfı'na
katkıda bulunun.

omega
3 ve 6

%100
KATKISIZ

Şevket Hançerli Ticaret Ltd.

Kurtuluş Sok. No: 2 Yenikent, Gönyeli Lefkoşa, KKTC - Tel: 223 4855 - Faks: 223 4856 - info@shancerli.com

Doğa ile iç içe
bir yaşam...

Doğan köy'de Yeni Bir Yaşam Başlıyor!

Akdeniz Yaşam Stili • Şehir Merkezine Yakın • Doğanın İçinde • Ortak Yüzme Havuzlu • Güvenlik Bariyerli Site Girişi

Taşınmaya Hazır.

ÖZYALÇIN
CONSTRUCTION

0392 650 29 00 | 0548 850 29 00

sales@ozyalcinconstruction.com www.ozyalcinconstruction.com

ozyalcinconstruction_

ozyalcinconstruction

Asbuzu Limited direktörü Üzeyir Altuntaş hurda sektörünü değerlendirerek, pandemi sürecinin sektörü nasıl etkilediğini anlattı

“Verilen destek ve teşvikler yeterli değildir”

Üzeyir Altuntaş
Asbuzu LTD. Direktörü

“Toplamış olduğumuz bütün metalleri yurtdışına gönderiyoruz”

Soru: Kendinizi tanıtır mısınız?

1974 yılında Niğde’de doğdum. 1992 yılında babamla beraber Kıbrıs’a geldik. Şirketimiz aile şirkettir ve baba mesleğidir. 1992 tarihinden itibaren metal ve geri dönüşüm sektöründe hizmet vermekteyiz. Daha önce Mersin’de bu işte uğraş vermiştik. 1998 yılına kadar babamla Kıbrıs’ta aile işletmemizde beraber çalıştık. O tarihten sonra babam Türkiye’ye geri döndü. Biz kardeşler olarak mevcut işimizi devam ettirmekteyiz. 1998 yılından itibaren kendimizi geliştirmeye çalışıyoruz. Adanın kullanılmış metallerini yurtdışına

gönderiyoruz. Bunlar başlıca demir, alüminyum, bakırdır. Öte yandan akü geri dönüşüm tesisimizde aküleri toplayıp, işleyip külçe haline getirerek yurtdışına satıyoruz. Tesisimizde toplamış olduğumuz bütün metalleri yurtdışına gönderiyoruz.

“Ülkedeki hurda sektörünün %80’ini Asbuzu LTD. olarak bizler toplamaktayız”

Soru: Sektörünüzü değerlendirir misiniz?

Sektörümüz dünya borsasına bağlı bir sektördür. Dünya borsasına bağlı olduğundan dolayı dönemsel olarak inişler-çıkışlar olabiliyor. Mevcut olarak iyi bir dönemdeyiz. Borsa fiyatları yüksek ve bütün metallere talep vardır. 28 yıldır Kıbrıs’ta bulunuyoruz ve dolayısıyla ülkedeki hurda sektörünün %80’ini Asbuzu LTD. olarak bizler toplamaktayız. Geri kalan kısım ise diğer küçük firmalar toplayıp, ihraç etmektedirler.

“%70 oranında düşüş var”

Soru: Pandemi sürecinde neler yaşadınız?

Pandemi sürecinde bizler gerekli izinleri aldık ve ihracatımızı devam ettirdik. Ülkenin kapalı olduğu 2 aylık süreçte, bizler yaklaşık 45 gün çalıştık. Ancak o sürede tüm dünya kapandı. Bizlerde çalışan, üreten firmalardan arta kalan hurdaları topladığımız zaman iş yapabiliyoruz. Onlar kapalı olduğundan bizler iş yapamadık fakat o dönemde elimizde stoklar olduğundan dolayı kendi stoklarımızı ihraç ettik. Fakat bu süreçte her sektör gibi bizlerde etkilendik. Hurda alışında pandeminin yarattığı olumsuz etki yüzünden önceki yıllara göre %70 oranında düşüş var.

“İşini doğru yaptığın zaman, vergi dairesi müfettiş gönderiyor”

Soru: Ülkemizin ekonomisini değerlendirir misiniz?

“Görünen köy kılavuz istemez” diyorum. Ülkenin kendi kendine yetebilmesi mümkün değil. Bu bağlamda devlet birimleri daha ciddi bir şekilde çalışırlarsa ülke ekonomisi kalkınır. Maliye, gümrük gibi birçok önemli birimler işlerini ciddiyetle bakmıyorlar. Ciddi bir şekilde denetimler yapıldığında vergi gibi birçok kaçak işler yürüten işletmeleri, kişilere yakalarlar. Ancak vergi birimleri, ülkede işini düzgün yapanları sorguluyor. İşini doğru yaptığın zaman, vergi dairesi müfettiş gönderiyor. “İşini bu kadar düzgün yapman mümkün değil” diyerek teftişe geliyorlar. Adanın %50’si işini düzgün yapıyor ancak geriye kalan %50’si de kaçaktır. Devletin bundan dolayı çok kaybı vardır.

“Verilen destek ve teşvikler yeterli değildir”

Soru: Sanayi üretiminin önemi nedir?

Üretim, ülkenin kalkınması anlamına gelmektedir. Maalesef ülkemiz dışarıya bağımlıdır ve her şey Türkiye veya diğer ülkelerden gelmektedir. Sanayiye acilen devlet destek gereklidir. Bu anlamda Sanayi Odası son dönemlerde pasif bir duruma düşmüştür. Sebebi de yeni yönetim ve pandemi sürecinin yarattığı etkidir. O yüzden son dönemde hiçbir devlet kurumuna sitem yapılamıyor. Yerli üretim olarak hellim, narenciye, enginar ve zeytin üretiliyor. Devlet bazı sektörlerde bu anlamda destek veriyor, yerli üretimin artması için teşvik veriyor ama maalesef verilen destek ve teşvikler yeterli değildir.

Özaktürk

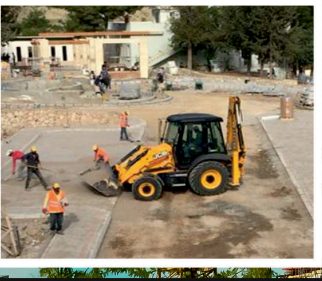
Trading

Construction

Direktör: Ahmet ÖZAKTÜRK

yeni bir yaşam için
temelleri atıyoruz

05338684946 - 05338684946

GİRNE BUFAVENTO CADDESİ LADEN SİTESİ NO:2 ÇATALKÖY GİRNE

Özyüksel Mobilya direktörü Muzaffer Yüksel, şirketin kuruluş aşamasından bugüne geçirdiği süreci anlattı. Yüksel, pandemi döneminin inşaat sektörünü etkilediğini savundu. Bundan ötürü de paydaş sektörlerin fazlası ile etkilendiğini ve devletin sıkıntılar aşamasında çözüm üretmesi gerektiğini söyledi.

“Tek çıkar yolumuz üretmektir”

Muzaffer Yüksel
Özyüksel Mobilya Direktörü

“Kuzey Kıbrıs’a ilkleri her zaman bizler getirdik”

Soru: Kendinizi tanıtır mısınız?

1978 yılından beridir Kuzey Kıbrıs’ta üretim ve pazarlama işini yapmaktayım. Özyüksel LTD’nin kurucusuyum. Şirketimiz 1978 yılından beridir üretim ve mağazacılık yapmaktadır. Üretim boyutumuz kademe kademe yıllar içerisinde farklılaştı ve büyüdü. 1978 yılında kurulduğumuzda 300 metrekarelik bir atölyede başladık. Mağazacılığa da yine aynı yılda Dereboyu bölgesinde başladık.

Daha sonra Küçük Kaymaklı ve Girne bölgelerinde mağazalarımızı açtık. Fabrikamız, Organize Sanayi Bölgesi’nde yer alan ilk fabrikalarından birisiydi. Kuzey Kıbrıs’ın mobilya sektörünün her zaman ilki olduk. Üretim de ve mağazacılıkta ilk olduk. Ürün yelpazelerinde yine ilkleri başardık. Kuzey Kıbrıs’a ilkleri her zaman bizler getirdik. Bundan da mutluluk ve gurur duymaktayız.

Yaklaşık 1,5 yıl önce de Haspolat Bölgesi’nde yer alan fabrikamıza taşındık. Fabrikamızda kişiye özel villa ve otel tasarımı yaptık. Özellikle 5 yıldızlı otel projelerimiz bir hayli fazladır. Bunlardan: Colony, Vuni Palace, Cratos, Merit Oteller gurubu ve son olarak Lefkoşa’da yer alan Concorde otel projeleri yaptık. Öte yandan müteahhitlerimize üretim yapıyoruz. Tesisimiz yaklaşık 7,000 metrekare civarındadır ve entegre bir tesistir. Enerjimizi kendimiz üretiyoruz. Bütün ahşap, döşeme ve boya grubumuz tesisimizde mevcuttur. Bunun dışında da Özyüksel Mobilyanın kurucusu olarak ‘Veneer Home’ ismiyle bir markamız var. Son 1 yıldır fabrikamızda Veneer Home adı altında mobilya üretiyoruz. Direkt mağazalarımızda Veneer Home markamızı da satıyoruz. Yine markamız altında özel siparişler de yapmaktayız.

“Birleşirsek, atlatırız”

Soru: Pandemi sürecini değerlendirir misiniz?

Pandemi öncesinde Kıbrıs’ta genel olarak ekonomik sorunlarımız vardı. Ancak bu sorunların altında kalkabiliyorduk, ancak geldiğimiz mevcut noktada yer alan pandemi süreciyle turizm, eğitim, inşaat sektörlerinde iş yapamadık. Bizler de kendi çapımızda toparlamaya çalıştık. Tabii kayıplarımız var ama pandemi sonrasına hazırlıklarımızı daha da güçlü bir şekilde hazırladık. İnanıyorum ki el birliğiyle, ülkemizin ekonomisiyle, diğer sektörlerimizi ayağa kalkmasıyla; bizler de ayağa kalkacağız. Pandemi sürecinde işçi problemiz oldu. Personel sorunumuzu da kendi

içimizde çözmeye çalıştık. Artık pandemiye alıştık. Üretimimizi kısarak pandemiye göre hareket ediyoruz. Ancak biran evvel bu sürecin altında kalkmamız gerekiyor. Kalktıktan sonra ekonomimizin düzeleceğine inanıyorum. Bunun da tek yolu paydaşlar hep beraber olursa mümkün olur. Ancak paydaşlar ayrı, hükümetler, siyasiler ve sektörler birbirlerinden kopuk olarak davranırlarsa herhangi bir sonuç alamayız. Birleşirsek, atlatırız.

“Hammaddelerin fiyatları çok arttı”

Soru: Hammadde sorunu yaşadınız mı?

Hammadde sorununu uzun bir süre yaşadık ama mevcut olarak üretimimiz düştüğünden dolayı sorunu kendiliğinden çözmüş olduk. Büyük bir sorun olmadı ama fiyat anlamında hammaddelerin fiyatları çok arttı. Bu durumda bizler için bir sorun teşkil etti.

“Kaçak köçek herkes iş yapıyor, onlarla rekabet edemiyoruz”

Soru: Sektörünüzde haksız rekabet var mı?

Sektörümüzdeki haksız rekabet durumu, üretimin anlamında yasal olmayan, prosedürlere uygun olmayan iş güçleridir. Kayıtsız firmalar çok büyük haksız rekabet oluşturuyor. Biz şirket olarak, kendimize ve ülkemize layık bir şekilde kurallara, yasalara uymak zorundayız. Bu yasalar ve kuralların da bir bedeli vardır. Bizler profesyonel ve kurumsal bir şirket olarak devlete karşı ödemelerimizi yapıyor ancak bu bedeli ödemeyenle karşılaştığımız zaman özellikle fiyat anlamında çok zorlanıyoruz. Ülke ekonomisi küçük olduğundan ve üzerine pandemi gibi zor bir süreçle karşılaştığımızdan dolayı bütün tüketiciler, merdiven altı iş yapanlara gitti. Kaçak köçek herkes iş yapıyor, onlarla rekabet edemiyoruz.

“Ülke ekonomisi çöküşte...”

Soru: Ülke ekonomisini değerlendirir misiniz?

Ülke ekonomisi çöküşte... İnşaat, emlak sektörü durma noktasına geldi. İster istemez paydaşları da durma noktasına geldi. Durum böyle olunca, eğitim ve turizm sıfır buna bağlı olarak da ekonomi çöküyor. Ülkenin idare kısmı da büyük bir destek ve kararları zamanında veremediğinden dolayı ister istemez çökme daha da hızlandı. Özellikle üretimle uğraş veren sektörler zor duruma düştü. Kendi içinde toparlanmaya çalışıyor ama bu epeyce bir zaman alacaktır. Elbette devlet tarafından katkılar yapıldı ama bu katkılar ekonomiyi ayaklandıracak katkılar değildir. Öte yandan ülkenin geliri yok. Olan gelir de harcanınca, ülke ekonomisi mevcut noktaya gelir.

“Tek çıkar yolumuz üretmektir”

Soru: Yerli üretimin öneminden bahseder misiniz?

Üretim, bir ülkenin temel taşıdır. Üretmeyen bir ülke geri kalmaya, çökmeye mahkumdur. Üretim olmazsa hiçbir şey olmaz. Üretimin çok büyük bir önemi vardır.

Ülkemizi idari eden siyasilerin, hükümetlerin üretime çok büyük önem vermesi ve katkı koyması gerekiyor. Genç nesli üretim yapmak için özendirilmesi gerekiyor. Bu durumda teşviklerle, farklı yöntemlerle yapılır. Bunu da yapmak zorundayız. Yapmazsak eğer yok oluruz. Tek çıkar yolumuz; üretmektir. Üretilmezse, her şey dıştan beklenildiği zaman o ülkenin ekonomisi hiçbir zaman ayakta kalmaz. Gelip, geçici tedavilerle ekonomi geçiştirmeye çalışıyorduk ama bir bir pandemiyle komple çöktük.

“Yerli Üretime Sahip Çık” kampanyamız başladı

Başkan Avunduk, “Kıbrıs Türk Halkı olarak, bu süreçte şunu net bir şekilde gördük ki, buna benzer dönemlerde, ülkelerin yerel, yani iç üretim ve yerli ürün tüketim eğilimleri son derece önemlidir” diye konuştu. “Diğer yandan değerlendirecek olursak, pandemi dönemi harici süreçlerde de yerel üretim, yani bir ülkenin, bir toplumun olabildiğince üretimsel açıdan kendi kendine yeten bir noktada olması, o ülke insanı adına yaşamsal bir önem taşımaktadır” diyen Avunduk, “Çünkü güçlü üretim, güçlü bir ekonomi, daha çok istihdam, daha yüksek kazanç, daha yüksek refah seviyesi demektir” dedi.

Candan Avunduk, bir ülkenin, kendi ayakları üzerinde durması ve dışa bağımlılığının az olmasının ancak üretimle mümkün olacağına işaret etti. “Üretime dayalı ekonomi modeli, tüm dünya tarafından kabul edilen bir gerçektir. Eğer bu evrensel gerçeklikten tüm dünya ülkeleri kopmuş olsaydı ve dünya ülkeleri üretim politikalarını sadece maliyete dayalı olarak hesaplamış olsaydı, tüm ülkeler, fabrikalarını kapatmış, Çin gibi düşük maliyetli ülkelerin kendileri için bir şeyler üretmesini bekliyor olurlardı” diyen Avunduk sözlerini “Oysa durum öyle değildir; Dünya üzerinde ekonomik açıdan en güçlü ülkeler, hala üretmeye devam eden, ürettiğini dünyaya ve iç piyasasına satan, üretim kabiliyetleri bakımından kendi kendine yeten ülkelerdir” ifadeleriyle sürdürdü.

Oda Başkanımız Candan Avunduk sözlerini şöyle sürdürdü: “Dolayısı ile biz de, yerli üretime sahip çıkmalıyız. Üretimi sadece ve sadece maliyetle hesaplanan bir unsur olarak görmekten de vazgeçmeliyiz. Üretime Sahip çıkmalıyız çünkü üretim daha güçlü bir ülke ekonomisi demektir. Üretime Sahip çıkmalıyız çünkü üretmek, daha çok iş, daha çok aş, daha çok istihdam demektir. Üretime sahip çıkmalıyız çünkü üretmek, kazançtır, zenginliktir,

refahtır. Üretime ve üretilene sahip çıkmalıyız çünkü Atatürk’ün de dediği gibi üretmeyen toplumlar yok olmaya mahkumdur. Üretime ve üretilene sahip çıkmalıyız çünkü Anavatan Türkiye’imizin de yerel üretim hamlesini başlattığında ortaya koymuş olduğu gibi, üretmek özgürlüktür. Üretmek kendi ayaklarının üzerinde durmaktır. Üretmek devletin güçlü olmasıdır. Üretmek, güçlenen ekonomisi sayesinde devletin halkın geneline verdiği hizmetlerin de daha iyi noktaya gelmesini sağlamaktır.”

Avunduk, “biz üretemeyiz, Kıbrıs Türk halkı tembeldir, yerli ürünler kalitesizdir” gibi olumsuz söylemlerin de gerçekleşle bağdaşmadığını vurguladı. Ülkede yaklaşık 2,500 üzerinde kalem mal üretebildiğine işaret eden Avunduk, bunun çok daha fazlasının da üretilebileceğinin altını çizdi. Avunduk konuşmasına şöyle devam etti: “Birileri biz üretimden koptuk diyebilir. Ancak bilinmelidir ki biz üretimden kopmadık ve üretmeye devam ediyoruz”. Birileri yerli ürünler kalitesizdir yalanını ortaya koyuyor olabilir. Ama bilinmelidir ki dünya ile kalitede yarışacak, dünyanın tercihi haline dönüşmüş, yüzlerce ürün üretiyoruz. Buradan devletimize halkımıza açıkça çağrıda bulunmak istiyoruz. Devletimiz ve ülke üretene de üretilene de sahip çıkarsa. Rekabet edebilirliğimizin elimizden alınmasına izin verilmezse, tüm dünyada olduğu gibi, yerel üretim ve yerel ürünler hak ettiği korumayı görürse, halkımız ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sınırları içerisinde yaşayan tüm insanlar yerli ürünlere sahip çıkarsa, Biz üretmeye de, büyümeye de, gelişmeye de, dünya ile rekabet etmeye de, halkımıza en kaliteli ürünleri, en uygun fiyatlarla sunmaya da devam edebiliriz.”

“Bu ülkeyi, seçimlerle değil, üretmekle kurtarabiliriz” diyen Avunduk, ülkenin geleceğinin ve gelişiminin üretime bağlı olduğunun altını çizdi.

KTSO Başkanı Avunduk, “üretmek özgürlüktür, üretmek kalkınmadır, üretmek refahtır, üretmek istihdamdır, üretmek var olmaktır, üretmek kendi ayakları üzerinde durmaktır” dedi.

“Kendi ayakları üzerinde lafla durulmaz, üretmekle durulur” ifadesini kullanan Avunduk, “Güçlü bir ekonomiye konuşmakla ulaşılmaz, üretmekle ulaşılır. Üretime sahip çıkmak, seçim meydanlarında, güzel sözler söyleyerek olmaz, üretme sahip çıkmak, sözle değil, öyle olur” şeklinde konuştu.

Avunduk, öneri ve tavsiyelerini de şöyle sıraladı: “Üretime sahip çıkmak girdi maliyetlerinin düşürülmesidir. Üretime sahip çıkmak, Yatırıma verilen desteklerin devamını sağlamak ve bunları artırmaktır. Üretime sahip çıkmak, istihdamın desteklenmesidir. Üretime sahip çıkmak, sanayiye, sanayi bölgelerine sahip çıkmaktır. Üretime sahip çıkmak, üretkenlerin sorunlarını kendi sorunları gibi görerek onlara çözümler üretmektir. Üretime sahip çıkmak, bu ülkede yaşayan insanların, yerel ürün tüketme tercihlerini ortaya koymasındır. O yüzden üretime gerçekten sahip çıkınız. Yerli üretime sahip çıkınız. Yerli üreticiye sahip çıkınız. Bunu yaparken de aslında kendi geleceğinize sahip çıktığının da farkına varınız. Sahip çık kampanyamız bugün başlamış olabilir ama asla bitmemelidir. Toplumsal yerli ürün tüketimimiz artsın.

Tüketim artsın, üretim çoğalsın... Üretim çoğalsın istihdam artsın, ülke ekonomimiz güç kazansın. Üretime, üretilene sahip çık Kuzey Kıbrıs!”

**Sütün
En Lezzetli Hali**

www.akgoltd.com
0392 365 06 48

TRTÜRK
0392 365 06 48

Bülent Çıraklı, baba ve dede mesleği olan şekerleme üretimi ile ilgili sürdürdüğü çalışmaları anlattı. Pandemiden kaynaklı üretimin sıkıntı yaşadığına değinen Çıraklı, devletin imkân ve kabiliyetlerinin sanayiye tam yansımadağını savundu.

“Devletimizin imkân ve kabiliyetleri sanayiye tam yansımıyor”

Bülent Çıraklı
Bülent Çıraklı LTD. Direktörü

“Baba, dede mesleği olan şekerleme üretimiyle uğraşmaya başladım”

Soru: Kendinizi tanıtır mısınız?

1954 yılında Lefkoşa’da doğdum. İlk, orta ve liseyi tamamladıktan sonra İstanbul Teknik Üniversitesinde Maden Fakültesi Metalurji Bölümünden 1976 yılında mezun oldum. Daha sonra baba, dede mesleği olan şekerleme üretimiyle uğraşmaya başladım. 2 kız çocuk, 2 torun sahibiyim.

“EOKA hadiseleri dolayısıyla fabrikamıza bomba atıldı”

Soru: Ülkemizde uzun yıllardır hizmet veren Bülent Çıraklı’nın hikayesini bizlerle paylaşır mısınız?

1910’lu yıllarda dedemin babası Mehmet Çıraklı, lokum şekerleme üzerine kendi imkanlarıyla başladı. Daha sonra mesleği Ahmet Çıraklı devam ettirdi. Ahmet Çıraklı’dan sonra babam ve amcalarım 1935’li yıllarda şekerleme üretimini geliştirmeye başladılar. 1945 yılında Kıbrıs’ın en büyük şirketinden birisi oldu. O dönemde İngiliz yönetimi altında Rum ve Türkler bir arada yaşıyorlardı. Lefkoşa’da Ermo mahallesinde 2 bodrum 2 sarı taştan toplamda

4 katlı fabrika binası inşa edildi. Toplamda 75 çalışan üretim yapıyordu. O yıllarda lokum, şekerleme, kahve, helva, pasteli, gül şurubu ve kuruyemiş üretimi yapıyordu. Daha sonra 1958 hadiseleri başladı. O dönemden sonra Lefkoşa 2’ye ayrıldı. O tarafta kalanlar kuzeye geçti. O dönemde EOKA hadiseleri dolayısıyla fabrikamıza bomba atıldı ve göç etme durumu söz konusu oldu. Birçok makine de zayı oldu. 1958 yılında Lefkoşa’da belediye pazarında 300 metrekairelik bir binaya yerleştirildi ve üretim yapılmaya devam edildi ama makineleri ancak üçte birini kurtarılmıştı. 1963 yılında tekrar göçmenlik durumu ve 1974 yılında Barış Harekati’ndan sonra Kıbrıs Türk tarafı kendi ekonomisini daha iyi yönetmeye başladı. O tarihten sonra ekonomi daha düzene girdi ve iş insanlarımız özgür bir şekilde bütün dünyayla irtibatı yapıyordu ama 1944’e kadar...

Bizler 1994 yılına kadar lokum ve şekerleme çeşitlerimizi İngiltere’ye ihraç edebiliyorduk ama 1994 yılındaki Abat Kararlarından sonrada birçok sanayici gibi bizde mağdur olduk. O yıllarda birçok fabrikalar kapanma durumuna geldi. Toplumumuzun yaptığı birçok özverili çalışmanın nasıl engellendiğini bilmek gerekiyor.

O yıllarda Asil Nadir’in yapmış olduğu çalışmalar ve birçok ulusal devletin gücüyle, bu çalışmanın yok edilmesi için yapılan çalışmalar sanayinin öldürülmesiyle toplumun da öldürülmesi planlanmaktaydı. Her zaman söylendiği gibi “üretmeyen toplumlar yok olur.” Bizde 1994 yılında Abat Kararları ve o dönemin yönetim düşüncüleri sonucunda, serbest ticaret, serbest politika, üretmeyen toplum ve memur olma bir zihniyet yapısı topluma aşılandı. Bir anda toplum, memur olma durumuna geçti. Gerçekten işi olan esnaf, ticaret erbabı o dönemlerde sıkıntıya düştü. Çünkü o dönemlerde sistem öyle bir hale getirdi ki “10 yıl üzerinden memurun emekli olma durumu” oluşmuştu. O dönemlerde emekli olan memur, “biz de bir dükkan açalım” durumuna geldi. O dönemlerden itibaren esnaf ve zanaatkar zor bir duruma geçti. Bizdeki eksiklik, devlet politikaları olarak yönetilirken “memuru ödemedim, devleti güzel yönettim” düşüncesi oldu. Memuru ödeyebilmeyi de “gümrükten, sanayiciden, esnaftan, vergiden ve eksik kalanı da bir yerden tamamlarız” diyerek öncelik memuru ödeme bir devlet sistemi haline geldik.

Pandemi döneminde ışıklar biraz daha parlak oldu. Yerli olan ürünlerin kullanılması bir açıda öne çıktı. Geçmiş yıllarda da bu

ve benzeri birçok kampanyalar yapıldı. Örneğin; “yerli üretim kullanımı, Türk’ten Türk’e” gibi kampanyalarda olmuştur. Bu sistem içerisinde elde edilen gelirlerin üreticilere dönüşü ve onların sanayilerinin kalkınması, dışa bağımlılıktan kurtulmak için güçlü bir sanayinin gerçekleştirilmesi planlanmadı. Dolayısıyla ülkemizdeki sanayiciler sayılı kişilerdir ve bu sanayicilerimiz kendi imkanlarıyla zaman zaman da devlet katkılarıyla (borç, faiz) alarak bugünkü fabrikalar elde edildi. Bizler de hiçbir hibe almadan kendi imkanlarımızla üretimi arttırmaya çalışıyoruz.

“Birkaç kez ihracat denememiz oldu ama şu anda ihracatımız yok”

Soru: Pandemi dönemini değerlendirir misiniz?

Lokum daha ziyade turizm, oteller ve mevlitlerde kullanılan bir üründür. Mevlitlerin az yapılması veya kısıtlı sayıda yapılması mevlit lokumunda satışı düşürmüştür. Özellikle turizm sektöründe gelen turistlerin birçok satış noktasında paket lokumların ticaretinin de, turizm olmaması engellemiştir. Otellerde izaz ikram olarak verilen lokum da yine otellerin kapatılmasıyla da imkanlar biraz daha azalmıştır. Ancak bizler üretime devam etmekteyiz. Mevcut halkın kullanımı ile şu anda ülkemizde yer alan firmalar, şu andaki mevcut potansiyele göre hareket ediyor. Birkaç kez ihracat denememiz oldu ama şu anda ihracatımız yok fakat zaman zaman oluyor. Bu durumda bizler için can simidi oluyor. Umarım ki pandemi süreci erken biter ve bütün dünya insanları daha huzurlu bir şekilde çalışmalarını sürdürürler.

“1945, 1958, 1963 ve 1974’den geçen bir firma olarak halkımıza en iyi hizmeti vermek için büyük gayret gösteriyoruz”

Soru: Sektörünüzün sorunlarından bahsedebilir misiniz?

Serbest ekonomi, serbest ticaret politikalarıyla bugünlere geldik. Dolayısıyla dünyada üretilen her şey bize ithal edilerek geliyor. Böyle bir ekonomik yapı içerisinde, Güney Kıbrıs’ta izlediğimiz ve 1974 sonrasında büyüyen sektörlerin yapılarında büyük devlet katkıları var. Bu devlet katkılarının yanında gümrük girdileri ayarlamaları ve yerli ürünlerin daha fazla korunabilme de vardır. Özellikle onların Yunanistan’dan çok fazla ithalatları yok. Dolayısıyla birçok ülkeden ithalat var ama üretim fabrikaları da büyümüş bir durumdadır. Biz de bu yönde elde edilen gümrük, tarım ve diğer gelirler tamamıyla memur ödemeye aktarıldığı için sanayicilerin de büyük üretim yapabilecek kapasitelere getirilmesi ve bunların ihracata yönelmesi fazla olmadı. Bir dönem Türkiye ihracatı Geliştirme Birimi, “Rusya ve diğer ülkelere ihracat yapabilir mi?” diye Kıbrıs’taki 65 firmanın işbirliği içerisinde birkaç fuar düzmesi yapıldı ama pek başarılı olmadı. Çünkü Türkiye’deki büyük marketler daha ziyade normal ticareti, normal sistemi kabul ediyorlar. Kendileri direkt ithalat yapmıyorlar, bir firmanın alıp bütün marketlere dağıtılması gerekirdi. Dolayısıyla birkaç firma bu yönde girişim yapmasına rağmen başarılı olmadılar.

Zaman zaman Mersin limanındaki şekerli ürünlerde meydana gelen geçiş sıkıntılarında ticareti olumsuz yönde etkiledi. Şu andaki mevcut yapı içerisinde ihracat yapmamız gerekmektedir. Bunun içinde tabii ki firmaların güçlü olması gerekir. Bizde yüz yıla aşkın süreçte inşili çıkışlı 1945, 1958, 1963 ve 1974’den geçen bir

firma olarak halkımıza en iyi hizmeti vermek için büyük gayret gösteriyoruz.

“Devletimizin imkân ve kabiliyetleri sanayiye tam yansımıyor”

Soru: Ülkemizin ekonomisini değerlendirir misiniz?

Ekonomi her zaman için devlet ve sanayicinin içerisinde, bilen kişilerin çalışacağı bir komite ile çözülebilir. Çünkü memur olan birkaç kişinin, sanayicinin bakış açısıyla alacağı kararlar, sanayiye olumlu yönde etkilemez. Biz bu çerçevede içerisinde baktığımızda birçok mücadele verdik ve devletten hiçbir şey istememe yönünde kararlar çıkarttık. Çünkü devletten ne zaman bir talebimiz olduysa, o talebimiz ters yönde işledi. Dolayısıyla yeni oluşacak olan durumlarda sanayicilerin, esnaf yöneticilerin güçlü bir şekilde devlet yöneticileriyle iyi bir organizasyon yapması gerekir. Bu sayede sanayi, esnaf ve devlet bir uyum içerisinde girsin.

Şu andaki pozisyonlarda esnaf ve sanayinin sıkıntılarını anlayabilecek bir devlet yönetimi yok. Pandemi sonrasında esnafın ve sanayicinin kalkınması yönünde bir ışık olsa da bu yönde devletimizin imkan ve kabiliyetleri sanayiye tam yansımıyor. Reel sektörün, üretimin büyümesi için birçok çalışma yapılması gerekiyor.

Sadece bir ev değil, yepyeni bir yaşama kucak açmaya hazır olun.

Gönyeli Yaşam Sitesi

Gönyeli’de bilinen, değişmeyen Hacı Ali kalitesinde yepyeni bir yaşam alanı doğuyor! Geç kalmayın!...

91 m2 Daireler

2 + 1 Daire

54,000 Stg.

132 m2 Daireler

3 + 1 Daire

65,000 Stg.

10,000 Stg. Peşinat ve ayda sadece 200 Stg taksitle

M.HACI ALİ İNŞAAT ŞTİ LTD.

Kızılay Sokak No:1 Yenişehir / Lefkoşa Tel: 228 01 17 - Cep Tel: 0533 882 27 72

[hacialihomes](#)

Ciddi Home & Ciddi Mutfak LTD. direktörü Amber Ciddi ülke sorunlarına değinerek çalışmalarını anlattı

“Ülkemizdeki ana sorunlar yönetim eksikliğinden kaynaklanıyor”

Amber Ciddi
Ciddi Home & Ciddi Mutfak LTD. Direktörü

Ciddi Mobilya ne zaman kuruldu ve kurulduğu günden bugüne nasıl bir gelişim gösterdi?

Ciddi Mobilya aslında babadan gelen dülgerlik mesleğinin bir devamıdır. 1974 öncesine dayanan bir geçmişimiz var. Savaşla birlikte kuzeye göç eden ailemiz Girne’de bir dülger atölyesi işletiyordu. Babamız o dönemden 1995’lere kadar kapıdan pancura, sandıktan yatağa her şeyi imal edip satıyordu. 10-15 kişiyi geçmeyen ekibi ile o dönemin daha da zor koşulları altında işlerini yürütmekteydi. Her ne kadar bugünkü imkanlar ve iş potansiyeli olmasa da döneme göre hatırı sayılır binaların ahşap işlerini yapmıştı.

Dünyaya baktığımızda her şey artık teknoloji ile harmanlanmaya başladı. Babamız da vizyon sahibi biri olduğundan 1995-1997 senelerinde dülger dükkanından çıkıp artık daha fabrikasyon, seri imalata geçmek istedi ve İtalya’dan getirttiği makinelerle bu girişimi yaptı. Modüler üretime geçerken sektör içi ürün çeşitliliğini daraltıp bir binadaki sabit mobilyalara odaklandı ve mutfak, dolap kapı imalatı olarak işini sınırladı. Bunun amacı bu kalemleri uzmanca üretmekti.

Sonrasında 2000-2002’lerden sonra önce benden 3 yaş büyük olan abim işe tam zamanlı olarak dahil olurken, ben de arkadan dahil oldum. Bu dönemde şirketleşmek istedik ve Ciddi Mutfak LTD.’yi kurduk. Sonrasında bilirsiniz ülkedeki Annan Planı hareketlenmesi yaşandı ve bu fırsatı değerlendirerek şu anda 15000 m2 ye yakın büyüklüğe ulaşan fabrikamızın ilk dilimini o yıllarda elde ettiğimiz gelir ile yapmaya başladık. İlk dilimi 2008’de AB’den de aldığımız destek ve hibelerle tamamlamış olup kullanmaya başladık.

Babamızdan devralırken ekonomik olumsuzluklar ve ülke durumundan ve benzeri sebeplerle aslında ekonomik grafik negatifti. Ekonominin canlanmasıyla gelen geliri senelerce kişisel hanemize değil tamamen işletmeye yatırdık ve 16 yıl içerisinde çalışan sayımızı 15’ten 150’ye, üretim tesisimizi 700 m2’den 12000 m2’ye, satış mağazalarımızı ise toplam 4 farklı noktada yaklaşık 4000 m2’ye çıkardık. İşe başlamadan evvel her ikimizin de gerek yaz tatillerinde atölyeye gitmemiz gerekse de okul sonlarında atölyeye gitmemiz sayesinde işe ve süreçlere işlemlere aşinalık oluştu. Bundan dolayı da işe tam zamanlı başladığımız zaman ve neredeyse her işi yapabilir durumdaydık. Uzunca bir süre ki bu birkaç yıl değil, en az 10 yıl kendi işimizin hem işçisi hem de yöneticisi olduk. Abim fiilen atölye makinelerinde görev alırken ben işçilerin mesailerini tutar onlara

yevmiyelerini öderdim. Kamyonla gerektiğinde gidip malzeme alıp üretime ustaya yetiştirirdim. Kardeşim de ben de gece gündüz demeden yıllarca sadece temel yaşamsal ihtiyaçlarımızı karşılayacak kadar harçlık alarak ve başka hiçbir sosyal harcama yapmayarak çalıştık.

Şu anda geldiğimiz tabloda ikimiz de aslında geçirdiğimiz bu dar boğazın meyvelerini topluyoruz. Ve başarımızı da hissediyoruz. Mobilya sektöründeki varlığımızı genişletmeye devam ediyoruz ve halen ilk günkü heyecan ve seveda ile ülkemizde kaliteyi en uygun fiyata sunmanın hesabını yapıyoruz.

Ciddi Mutfak Ltd. den sonra, 2 sene evvel açtığımız Ciddi Home mobilya mağazası ile KKTC’nin en büyük ve en çok çeşit içeren hazır mobilya mağazasını hizmete koyduk.

Bunun yanında yine 2 sene evvel açtığımız, Lineadecor ithal mutfak mağazamız ile artık bu segmentten ürün almak isteyen müşterilere de cevap verebiliyoruz.

Şu sıralar yine sektör içi genişleme adına yeni yatırımlarımız ve hedeflerimiz mevcut olup, sıkıntılı dönemin hemen ardından hayata geçirmeyi planlıyoruz.

Bunun yanında da ülkeye olan bağlılığımız ve işimizle çalışmaya olan sevdamız nedeniyle toplumumuza bu tecrübeleri ve bu edindiklerimizi nasıl geri verebiliriz, onu düşünüyoruz.

Bir kadın girişimci olarak sanayi sektöründe kadın olarak yaşadığınız sıkıntıları nasıl değerlendirirsiniz? Sanayi sektöründeki diğer sıkıntıları nasıl değerlendirir misiniz?

Öncelikle sadece sanayi değil hemen hemen her sektör ve iş alanında maalesef kadın olmak açısından sıkıntılar yaşandığını belirtmek isterim. KKTC’de kadın erkek eşitliği vardır diye ifadeler bir çok yerde söyleniyor ancak ben buna katılanlardan değilim.

Gerçeklik o ki bazı komşu coğrafyalara göre belki daha iyiyiz ancak bu durumdan çok daha iyi durumda olmamız gerekmektedir. Olması gereken noktaya bana göre uzağız.

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kamusal alandaki rollerin eşitliği konusunda çok daha fazla yol kat etmesi, ettirilmesi gerekir.

Sanayi sektörü özeline kadın olma açısından incek olursak, bir kere kendi özelimde ifade ederek konuya gireyim; kimse buralara kolay ve rahat gelindiğini veya diğer bir deyişle etrafımdaki erkek paydaşlarla eşit fırsatları kullanarak ve eşit emek harcayarak geldiğimi düşünmesin, zannetmesin.

Ben iş süreçlerimi yıllarca hep karşı tarafın beden dilinden, arkadan bir erkeğe gelecek beklentisini hissederek geçirdim. Örneğin bir binaya ölçü almaya gidince insanları arkadan bir ustanın geleceğini zanneder ve beni kâle almadıklarını hissedirdim..

Buna benzer başka noktalardan da size onlarca örnek verebilirim. Süreçlere maalesef bu gibi olumsuz psikolojilerle başlıyorsunuz ve günün sonunda bu sizin yani kadının daha çok efor harcamasını bazen kendini ifade etmek inandırmak için daha çok çabalamasını yorulmasını getiriyor. Tavsiye olarak kadınların buna olabildiğince direnç gösterip geri adım atmaması gerektiğini iletmek isterim.

Bu bence tamamen toplumun kadın ile erkek figürünü iş hayatında yerleştirdiği yanlış rollerden kaynaklanmaktadır. Kadına hep memuriyet, masa başı işi, alt departmanlardaki işler vb. roller biçilmiş, yapabileceği işler genelde evrak işleri olarak düşünülüyor, bu roller yüklenmiş. Oysa gelişmiş dünyada ve gelişmiş ülkelerde kadının ne kadar iyi yerlerde olduğuna ve oradaki başarılarına bakarak bu düşünceyi doğru şekline döndürebilmemiz gerekiyordu.

Bizi buna inandıranlar aslında ebeveynlerimiz, rol modellerimiz ve eğitim sistemimizin olduğunu düşünmekteyim ve buradan bu konudan geçerken belirtmeliyim ki ne zaman ki ebeveynler ve çocuklar cinsiyet eşitliği konularında eğitime başlanacak, işte o zaman toplumdaki kadınların

karar verici noktalarda daha fazla pozisyon aldığını görebileceğiz. Sanayi sektörü özeline inecek olursak, bu açıdan belki de diğer birçok sektörden daha da zorlayıcı geçiyor diyebiliriz. Çünkü az evvelde belirttiğim gibi toplum tarafından sanayi erkek işidir diye bir algı var ve gerek iç işlerde gerekse de dış ilişkilerde bu tutum biz kadınları süreçlerde nispeten zorluyor.

Günün sonunda aynı yolda ilerlediğim kardeşim ve ben örneğinden açıklamaya çalışacak olursam, geldiğimiz nokta aynı ancak bu yukarıda belirttiğim zorluklardan dolayı gelirken yaşadığımız yorgunluk ve psikolojik yıpranma maalesef farklı.

Genelleyecek olursak, esas sorun, gerek şirket içi gerekse de şirket dışı olsun, yaklaşım olarak toplumun kadınları pozisyon sahibi olarak değil, tamamlayıcı rolünde görmeleridir.

Ancak kanaatimce bunu her fırsatta da söylüyorum, bu algının ortadan kalkması için, çocukların ve ebeveyn adaylarının doğru yetiştirilmeye başlanması ve kadınların da birbiri ile daha dayanışma içerisinde olması ile gerçekleşebilir.

Sanayi sektörünün sanayi anlamındaki zorluklarına değinecek olursam; en büyük ortak sorunlarımızdan biri malum ülkemizdeki insan kaynağının yetersizliğidir. Sonrasında altyapıların eksikliği ve çevre bilincinin yeterince oluşmaması, devlet sisteminin üreticiyi yeterince korumaması veya yasalarda belirtilen kuralları yeterince denetlememesi ile ürünlerimizi tanınmamışlıktan dolayı özgürce dış pazarda sunamamamız diyebiliriz.

Bütün bunların her birinin ayrı ayrı önemleri vardır kalkınmamızın yapıtaşlarıdır. Burada saydığım sıkıntıların giderilmesi de yine dönüp dolaşip sadece işletmelere değil bizi yönetenlere bağlıyor.

Kadın olmanın çözüm konusunda ne gibi avantajları var?

Kadın olmanın genel olarak avantajlı olduğunu hep düşünmekteyim ve her fırsatta da dile getirmekten çekinmiyorum. Sorun bunları kullanmamızdaki engellerdir.

Bir kere kadın olan bir yerde, şiddet, kavga, hakaret, küfür, saldırı, cinayet, tecavüz, taciz, tehdit vb. durumlar yoktur denecek kadar azdır ve yaşanmaz. Bunu görmek çok kolaydır, herkes herhangi bir haber programını veya gazeteyi açıp baktığı zaman, başka bir şey gerek yoktur.

Biz kadınlar her zaman için uzlaşmayı diyalog yolu ile yapmaya çalışan, etik değerlerin tüm kararlarda etkili olduğu, kucaklayıcı bütünleyici ve risklerin de hesap edildiği bir duruş sergileriz.

Bu kadınların genetik özelliklerinden de gelen bir özelliğidir diye biliyoruz. Bir kadın kendini kontrol etmesini bir erkekte çok daha iyi bilir ve yapar. Bu özelliklerin iş hayatına yansımaları çok olumlu ve çok yapıcı sonuçlar getirir.

En basit örnekle iş hayatınızda ekonomik tabanlı bir adım atacağınız zaman bu bir maceraya dönüşmez.

Dolayısıyla kadının varlığı bulunduğu ortam veya toplantıların daha sakin ve dingin bir atmosferde geçmesini sağlar. Detayları çok önemseydiğimiz için gözden kaçırma riski azdır ve atlama şansımız azaldığından hatalar daha azdır. Böylelikle kadının aktif ve karar verici olduğu şirket veya kurumlar daha güvenilir görülür ve daha doğru yollar alınır.

Gelişen teknoloji ile birlikte mobilya sektöründe ne gibi ilerlemeler yaşıyor? Sizlerin bu noktada çalışmaları nelerdir?

Dünyada başını almış hızla ilerleyen teknoloji sayesinde bizim mobilya sektöründe de her şey sürekli olarak değişiyor ve güncelleniyor. En basit ve yalın örnek verecek olursam, eskiden bazı görselleri elde etmek için doğayı katlederek ve uzun zaman harcayarak yaptığımız işleri şimdiye kadar teknoloji sayesinde bilgisayarlı makinelerden aynı etki ve efektle çok çok daha kısa zamanda ve daha uygun fiyata, doğaya dokunmadan elde edebiliyoruz. Tabi ki bunun devamında fabrika atıkları, çevreye zarar verilecek maddeleri ve bunların süzgeçlenmesine dikkat ederek ve

uygulayarak bunun işe yaradığını düşünmemiz gerekir.

Bunun yanında mobilyada kullanılan bağlantı elemanlarındaki ilerleme, entegre edilen otomatik sistemler, yüzeylerde kullanılan hijyen özellikli malzemelerin çeşitliliğinin artması vs. hepsi teknolojiye bağlı olarak tüketiciye daha kolay kullanım sağlayarak sunulur.

Buna paralel şirketlerin yönetim kademelerindeki kişilerin de işlerinin kolaylaşması için günümüzde birçok yazılım geliştirilmiş olup, bu programlar sayesinde eskiden sadece muhasebenin tutulduğu dijital araçlar, bilgisayarlar, şimdilerde bir şirket için yaşamsal öneme sahip materyaller haline geldi. Bizler de şirket olarak teknoloji sayesinde hem üretim ekipmanları olsun, hem de işin takip edilip de doğru bir şekilde süreçlerin ilerlemesi için olsun, teknolojiye yatırım yapmaktan geri kalmıyoruz. Bugün bilgisayarlı komutlarla çalışan ve fire düzeyimizi minimum tutan ekipmanlar sayesinde daha güvenli ve verimli yol alabiliyoruz.

Bu konuda dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederek firmamızı bu konuda sürekli güncellemeye devam ediyoruz ve edeceğiz.

Covid 19 ve dövizin yükselmesi derken ülkemiz ciddi bir ekonomik sıkıntının içerisinde.. Sizin bu yöndeki değerlendirmeniz nedir?

Covid'in tüm dünyayı, tüm sektörleri ve tüm ekonomileri olumsuz etkilediği muhakkak bir gerçektir. Ülkemizde ise önceden gelen döviz krizi ile birleştikten sonra daha etkisinin arttığını ve aslında daha ağır etkilerini daha önümüzdeki dönemlerde göreceğimizi düşünmekteyim.

Bildiğimiz gibi turizm ve eğitim sektörleri bağlı olarak inşaat emlak piyasası ve altlara indikçe yan sektörler tamamen belirsizlik içerisinde girmiş durumda. Bu dönemin en az hasar ile atlattığını temenni ederim.

Ancak eklemek isterim ki ülkemizdeki bu sorunlar sadece dünyadaki sorunlarla ortak yaşadıklarımız değil, ülkemizdeki ana sorunlar yönetsel sorundur.

Ne zaman ki yöneticiler gerçek yöneticilerden yani ekibini idare edebilen, organize yeteneği güçlü, koordine eden anlayan, sorunları göğüsleyip kaleleri yıkmadan çözüm bulabilecek insanlardan oluşacak, işte o zaman bizim ülkemizdeki devlet mekanizması çalışmaya başlayacaktır. Ülkemizde oturmuş bir sistem olsaydı, mevcut siyasilerin göreve gelip de ajandadan bir evvelkinin ne yaptığına bakarak sistemi devam ettirmesi söz konusu olabilirdi. Ve böylece sadece güvenilir insanları seçmeye odaklanırdık ve bu yeterli olurdu.

Ancak durum hiç de bu şekilde olmadığından, göreve gelen kişilerin mekanizmayı çalıştırmanın yollarını da bulması gerektiğinden, bu kişilerin siyasi veya doktorluk veya memuriyet vs. gibi olmayıp, ekip yönetmiş, ekonomik plan çıkarmış, hedefe göre yol almış ve daha bireysel mesleklerden çıkmamış insanlardan oluşması gerekir diye düşünmekteyim.

Ve böylece işler yoluna girdiği zaman, ülkede basında her yerde sürekli olarak ve bizler de röportajlarda ekonomik sıkıntı veya yönetim dışında dünyanın konuştuğu ilgilendiği daha farklı konuları konuşmaya, cevaplamaya başlayabileceğiz. Maalesef bugünlerde hepimiz görüyoruz ki siyasilerin bir çoğu aynı veya benzer konuşmaları yapıyorlar, sözde hepsi ülkesi için elini taşın altına koymaya hazırdır ve hepsi göğüslemeye ve çalışmaya hazırdır diyorlar ancak onların söyledikleri bu ifadelerin anlamları ile literatürdeki anlam gerçekten bana göre çok farklı. Bu da bizim toplum olarak motivasyonumuzu heyecanımızı zedelemektedir, ileriye gitmemize engel olmaktadır hem de en önemlisi artık hazır beklemekten ve hiçbir şey üretmemekten dolayı varlığımızı tehdit eder durumdadır.

Umut ederim ki ya yönetici rolündeki siyasilerimizin anlayışı değişir, ya da doğru anlayışta olan insanlar ülkeyi yönetir. Gerçek düşüncemi söylemem gerekirse, mevcut aktörlerle bu işin çözülebileceğine inanmıyorum ve ihtimal vermiyorum.

Klass Mobilya direktörü Aygün Barbin mobilya sektörünü değerlendirerek çalışmalarını anlattı. Dövizin yükselişinin sektörü etkilendiğini ifade ederek, merdiven altı ustaların çoğaldığına değindi.

“Klasik mobilyalarda özel el oyması işçiliğini uyguluyoruz”

Aygün Barbin
Klass Mobilya Direktörü

“İşletmemizde görev alıyorum”

Soru: Kendinizi tanıtır mısınız?

1985 yılında Ankara’da doğdum. Şu anda Açık Öğretimde Kamu Yönetimi 3’ncü sınıf öğrencisiyim ve bu yıl bitirmeyi planlıyorum. Klass Mobilya isimli aile işletmemizde görev alıyorum. Öte yandan müzik ile uğraşıyorum ve kişisel gelişim alanlarına ilgi duyuyorum.

“Klasik mobilyalarda özel el oyması işçiliğini uyguluyoruz”

Soru: Klass Mobilya isimli işletmeniz hakkında bilgi verir misiniz?

2015 yılında açtığımız işletmemizde aile şirketi olarak hizmet veriyoruz. Kıbrıs’ta 1992 yılından beridir sektör içerisinde hizmet veren babama destek olmak anlamında Ankara’dan 1993 yılında Kıbrıs’a yerleştik. Babam çeşitli yerlerde çalışıyordu. “Kendi işyerimizi kuralım” diyerek başlayan işletme maceramız bugünlere kadar geldi. İşletmemizde hem klasik hem de modern mobilya üretiyoruz. Aynı zaman da müşterilerimizin talepleri doğrultusunda mutfak, duvar dolapları, dekoratif klasik veya modern, ünite, ayna, jozefin, markiz, yatak odası takımları, koltuk ve yemek takımları gibi mobilyaya dair akla gelen her şeyi üretiyoruz. Klasik mobilyalarda özel el oyması işçiliğini uyguluyoruz.

“Döviz artışlarını müşterilerimize yansıtmıyor olmamız bizleri fazlasıyla etkiledi”

Soru: Dövizin artması ve hayatın pahalılaşması sizleri nasıl etkiledi?

Olumsuz etkiledi. Hammadde fiyatlarında zaten son zamanlarda bir hayli artış vardı ve dövizin artması aynı zamanda yaşadığımız pandemi süreciyle bu artışlar artık durdurulamayacak noktaya geldi. Hammadde aldığımız firmalarda ödeme aralığının daralması, hammadde firmalarımızın artması ve bu artışları müşterilerimize yansıtmıyor olmamız bizleri fazlasıyla etkiledi.

“Şu anda herhangi bir sorun yaşamıyoruz”

Soru: Hammadde noktasında sorun yaşıyor musunuz?

Genellikle hammaddeyi Kıbrıs’ta alıyoruz. Bir dönem Türkiye’den almak zorunluluğu içerisine girdik ancak getirdiğimiz ürünlerde birtakım sorunlar yaşamıştık. Ancak şu anda herhangi bir sorun yaşamıyoruz. İşletmemizde yerli ürünler üretiyoruz.

“Bu durumda ülkede yerli üretimin zaman içerisinde yok olması anlamına gelmektedir”

Soru: Özellikle pandemi dönemiyle yerli üretimin önemi daha fazla anlaşılmıştır. Bu bağlamda yerli üretimin önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Sektörümüzde yerli üretim yapan yerlerin sayısı gün geçtikçe azalmaktadır. Çünkü birçok vatandaşımız tüm ürünlerini Türkiye’den satın alıyorlar. Bu durum küçük ve orta boyutlu esnafları olumsuz etkileyen haksız rekabet koşullarından birisidir. Yeni evli çiftlerin Türkiye’ye giderek yeni ürünler satın alması, ürünleri değiştirmek isteyen vatandaşlarımızın yine yurtdışından ürün satın alması ve sözde yerli üretim yapan bazı firmalar Türkiye’den kaliteli olmayan bazı fabrikasyon ürünleri getirerek, ülkemizde yerli üretim adı altında daha ucuza satış gerçekleştirmesi haksız rekabet durumlarından bazılarıdır. Çünkü bizler hammademizi dövizin ve pandemiden yarattığı etkiden dolayı çok pahalıya satın alıyoruz, aldığımız hammaddeyi işletiyoruz. Bunların dışında kiramız, vergilerimizi ödüyoruz.

Ülkeye her anlamda katkı koyuyoruz. Ancak bazı firmalar hazır şekilde satın aldıkları ürünleri buraya getirerek hem piyasada fiyatı ucuzlatarak birçok işletmeyi zor duruma sokuyor hem de işletmeler böyle bir dönemde ayakta durmakta zorlanıyor. Öte yandan kişi, ürünü ülkemizden satın aldıysa eğer ürünle ilgili herhangi bir sorun karşısında muhatap olacağı kişi yine ülkeden satın aldığı işletmedir. Ancak yurtdışından alınan bazı ürünlerde yanlış ölçüm hesaplarından dolayı ürün tam oturmuyor. Böyle durumlarda bizlere gelerek “ürünü değiştirebilir misiniz?” diye soruyorlar. Çünkü tekrardan yurtdışına gidemeyecektir. Bizler de böyle durumlar yaşanmasın diye ülkemizin hem esnafına hem de yerli üretimine destek olma noktasında alışverişlerini Kıbrıs’ta yapmaları gerektiğini söylüyoruz. Özellikle Türkiye’den ürünlerin buraya bu kadar kolay getirilmesine izin verilmemelidir. Bu konuda devletin bir politika geliştirmesi ve yerli üretim yapan insanlara destek olmalıdır. Aksi halde bazı meslekler ülkemizde yok olacak ve sadece yurtdışından ithal ürün satın almak zorunda kalacağız. Bu durumda ülkede yerli üretimin zaman içerisinde yok olması anlamına gelmektedir.

Ancak bazı insanlar hem ürün ucuz olsun hem de ürün çok kaliteli olsun diyor. Ancak kaliteli ürünün oluşabilmesi için hiçbir maliyetten kaçınılmamalıdır. İnsanlar birkaç kötü ürün alıp memnuniyetsiz, mutsuz olacağına tek ve kaliteli ürün alarak hem daha ekonomik hem de bu ürünü daha uzun yıllar kullanabileceklerdir. Bu anlamda bizler ürünlerimizde hiçbir masraftan kaçmıyor, el emeğiyle, özel işlemler yapıyoruz. Satın alan müşterilerimiz de ürünlerimizi hem uzun yıllar kullanıyorlar hem de çok memnun kalıyorlar. Öte yanda bizlerden ürün satın alan müşterilerimiz uzun yıllar kullandıkları ürünün renginden veya döşemesinden sıkıldıkları zaman, ürünün rengini veya döşemesini değiştirebiliyoruz.

“Ülkemizde haksız bir rekabet ortamı var”

Soru: Sektörünüzde haksız rekabet var mı?

Özellikle son zamanlarda sektörümüzde çok fazla usta yetişmeye başladı. Bu ustalar zaman içerisinde merdiven altı dediğimiz evlerde, vergisiz, levhasız yerlerde veya aldıkları bir arabanın arkasına birkaç mobilya koyarak bazı müşterilere giderek ürünleri piyasa fiyatının çok altında satıyorlar. Bu şekilde satabiliyor olması ise vergisinin, kirasının, işyeri açma ruhsatı gibi hiçbir giderinin olmamasıdır. Dolayısı ile ülkemizde haksız bir rekabetin olduğunu söyleyebiliriz.

SOLAR SİSTEM TAK

Faturasız bir hayatın
keyfine bak

**Ekrem
Güneş
Solar**

0542 868 75 90
0392 224 05 90

ŞENAL PLASTİK

Pet Kavanozlar

Yöresel lezzetlerimizi
en iyi şekilde saklamanıza
yardımcı oluyoruz...

Pet Şişeler

Bidonlar

FABRİKA MERKEZ

+90 392 365 46 00
+90 533 850 50 10
+90 392 365 42 44
info@senalplastik.com
OSB. L/şa ana yolu üzeri/ M/şa

LEFKOŞA ŞUBE

+90 392 225 38 43
+90 533 850 50 11
+90 392 227 51 19
OSB. 2. Cadde No:4 /
Lefkoşa

MAĞUSA TERMİNAL

+90 392 366 33 34
+90 392 365 42 44
Ayhan Niyazi Sk. Otobüs Terminal
Yanı Baykal / Gazimağusa

Senal Plastik

senalplastik

www.senalplastik.com

0533 850 50 10

Sahibi:
KTSO(a)
Candan Avunduk

Editör ve
Genel Yayın
Yönetmeni:
Hüseyin Ezgin

İçerik, Pazarlama ve
İletişim Komitesi:
Deniz Berkol, Doğa
Dönmezer, Selin Desem

Kıbrıs Türk Sanayi Odası İletişim
Adres: Organize Sanayi Bölgesi, 2. Cadde,
No: 19 Lefkoşa / Kıbrıs
Tel: (0392) 22 58 131 Faks: (0392) 22 58 130
E-Posta: hezgin@kibso.org
http://www.kibso.org

Mesarya Ajans İletişim
Tel: (0392) 22 56 595 / 96
Reklam Sorumlusu: Növbet Gürtay
Sayfa Düzeni: Nazire Büyükoğlu
Reklam Tasarımı: Safiye Özyürekliiler
Röportaj: Serhat Kalın
Baskı: Okman Printing Ltd.